

การประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของ
คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Needs Assessment of the Students in Organizing Learning Supports of the Faculty
of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine,
Ubon Ratchathani Rajabhat University

สุภัทรา กลางประพันธ์¹ และวิรุจน์ บัวงาม²
Supattra Klangprapun¹ and Wirut Buangam²

¹คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
¹Faculty of Thai traditional medicine and Alternative medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat
University

²นักวิชาการอิสระ
²Independent Scholar

Email: wirutbuangam@hotmail.com

Received: February 9, 2024; Revised June 10, 2024; Accepted: June 12, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2) ประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตัวอย่าง คือ นักศึกษา สังกัดคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 152 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดแบบตอบสนองคู่ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .814 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI_{Modified})

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริงในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, $S = .60$) ส่วนสภาพที่คาดหวังโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, $S = .30$)

2. ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยใน 4 ลำดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ (.44) รองลงมา คือ ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ (.43) ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ (.37) และด้านห้องเรียนห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน (.34) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น นักศึกษา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the actual and expected conditions in organizing learning supports of the Faculty of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University and 2) to assess the needs of the students in organizing learning supports of the Faculty of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University. The samples were 152 students studying in the Faculty of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University randomized by stratified sampling. The research instrument was a five-rating-scale questionnaire with a dual – response format and the reliability of .814. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation. The analysis and the organization of the needs were conducted by using the modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The research findings were as follows.

1. The actual conditions in organizing learning supports of the Faculty of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University in the overall were at a high level ($\bar{x} = 3.52$, $S = .60$), and the expected conditions in the overall were at the highest level ($\bar{x} = 4.89$, $S = .30$).

2. The needs of the students in organizing learning supports of the Faculty of Thai Traditional Medicine and Alternative Medicine, Ubon Ratchathani Rajabhat University from the highest to the lowest for the first four items were the physical environment (.44) for the first item, followed by the library, the books, the textbooks, and the information (.43), the information technology and the online teaching and learning (.37), and the classrooms, the laboratories, the learning and teaching instruments (.34), respectively.

Keywords: Needs Assessment, Students, Learning Supports

บทนำ

ในการดำเนินการบริหารหลักสูตรจะต้องมีปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านการให้บริการ ความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนมีหลายประการ ได้แก่ ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ที่พักของนักศึกษาและความพร้อมของอุปกรณ์ เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด หนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ วารสาร ฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้น แหล่งเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สิ่งสนับสนุนเหล่านี้ต้องมีปริมาณเพียงพอและมีคุณภาพพร้อมใช้งานและทันสมัย สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ระดับหลักสูตร องค์กรประกอบที่ 6 ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

คณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นหนึ่งในคณะที่มีการจัดให้มี สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีการจัดการเรียนการสอน จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ 1) หลักสูตร

การแพทย์แผนไทย และ 2) หลักสูตรวิทยาศาสตร์ความงามและสุขภาพ โดยทั้งสองหลักสูตรมีการใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังที่ควรจะเป็นและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรที่จะมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อจะทำให้ทราบข้อมูลเชิงประจักษ์ สำหรับใช้ในการประกอบการวางแผนบริหารจัดการด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และนำไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การให้บริการที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งทำให้ทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสังกัดคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 252 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน, 2566)

ตัวอย่าง คือ นักศึกษาสังกัดคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 กำหนดขนาดของตัวอย่าง จำนวน 152 คน (Yamane, 1973) สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วรณี แกมเกตุ, 2555)

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ สร้างโดยผู้วิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-response format) ประกอบด้วย “สภาพที่เป็นจริง” และ “สภาพที่คาดหวัง” แบ่งออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 24 ข้อ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่า IOC เท่ากับ .80 ถึง 1.00 และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Cronbach Coefficients) พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .814

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานกับหัวหน้าหมู่เรียนแต่ละชั้นปี เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลกับตัวอย่าง ทั้ง 4 ชั้นปี และ ทั้ง 2 หลักสูตร สังกัดคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก จำนวนทั้งสิ้น 152 คน โดยใช้ระยะเวลาประมาณ 1 สัปดาห์ จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูล ซึ่งผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม พบว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.37 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S) เกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงและค่าเฉลี่ยสภาพที่คาดหวัง 5 ระดับ ได้แก่

- 1.00–1.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 1.50–2.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับน้อย
- 2.50–3.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง
- 3.50–4.49 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับมาก
- 4.50–5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง อยู่ในระดับมากที่สุด

2. วิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Priority Needs Index: PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

โดย PNI_{modified} หมายถึง ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ได้รับการปรับปรุง
I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด
D (Degree of success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	6.76
หญิง	138	93.24
หลักสูตร		
การแพทย์แผนไทย	104	70.27
วิทยาศาสตร์ความงามและสุขภาพ	44	29.73

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	59	39.86
ชั้นปีที่ 2	45	30.40
ชั้นปีที่ 3	29	19.60
ชั้นปีที่ 4	15	10.14

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 93.24 เป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76 เป็นนักศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนไทย บัณฑิต จำนวน 104 คน ร้อยละ 70.27 หลักสูตรวิทยาศาสตรความงามและสุขภาพ จำนวน 44 คน ร้อยละ 29.73 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 59 คน ร้อยละ 39.86 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 45 คน ร้อยละ 30.40 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 29 คน ร้อยละ 19.60 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 15 คน ร้อยละ 10.14

ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จำแนกรายด้านแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของนักศึกษาและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} โดยภาพรวม

รายด้าน	สภาพที่เป็นจริง (D)		สภาพที่คาดหวัง (I)		PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S		
ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน	3.66	.55	4.91	.27	0.34	4
ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์	3.60	.52	4.90	.29	0.37	3
ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ	3.41	.69	4.88	.32	0.43	2
ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ	3.40	.62	4.87	.34	0.44	1
เฉลี่ยโดยภาพรวม	3.52	.60	4.89	.30	0.39	

จากตารางที่ 2 สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, $S = .60$) พิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.66$, $S = .55$) รองลงมาคือ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ ($\bar{x} = 3.60$, $S = .52$) และด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.41$, $S = .69$) ตามลำดับ ส่วนด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.40$, $S = .62$)

ส่วนสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, $S = .30$) พิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.91$, $S = .27$) รองลงมาคือ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ ($\bar{x} = 4.90$, $S = .29$) ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.88$, $S = .32$) และ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ ($\bar{x} = 4.87$, $S = .34$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้วย PNI_{modified} พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ (.44) รองลงมา คือ ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ (.43) ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ (.37) และด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน (.34)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของนักศึกษาและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอนจำแนกรายข้อ

รายด้าน	สภาพที่เป็นจริง (D)		สภาพที่คาดหวัง (I)		PNI ^{modified} (I-D)/D	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน						
1. ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน	3.73	.59	4.86	.35	0.30	6
2. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อการเรียน	3.98	.49	4.99	.12	0.25	7
3. จำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.47	.61	4.93	.28	0.42	2
4. เครื่องมือ/อุปกรณ์ในห้องเรียน เช่น โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง เครื่องปรับอากาศ มีจำนวนเพียงพอและใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	3.78	.43	4.99	.08	0.32	4
5. มีห้องปฏิบัติการในการเรียนเพียงพอ	3.61	.60	4.80	.44	0.33	3
6. มีห้องปฏิบัติการในการทำวิจัยหรือโครงการพิเศษ	3.76	.43	4.93	.26	0.31	5
7. มีครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนปฏิบัติการที่เพียงพอ	3.29	.67	4.89	.38	0.48	1
เฉลี่ย	3.66	.55	4.91	.27	0.34	

จากตารางที่ 3 สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, $S = .55$) โดยสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ

เอื้อต่อการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.98$, $S = .49$) และครูภักดิ์ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนปฏิบัติการที่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 3.29$, $S = .67$) ส่วนสภาพที่คาดหวัง พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.91$, $S = .27$) พิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า เครื่องมือ/อุปกรณ์ในห้องเรียน เช่น โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง เครื่องปรับอากาศ มีจำนวนเพียงพอและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.99$, $S = .08$) และมีห้องปฏิบัติการในการเรียนเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 4.89$, $S = .38$) เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้วย PNI_{modified} 3 ลำดับแรก พบว่า ลำดับที่ 1 คือมีครูภักดิ์ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนปฏิบัติการที่เพียงพอ (.48) รองลงมา คือ จำนวนโต๊ะ-เก้าอี้ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา (.42) และมีห้องปฏิบัติการในการเรียนเพียงพอ (.33) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของนักศึกษาและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์จำแนกรายข้อ

รายด้าน	สภาพที่เป็นจริง (D)		สภาพที่คาดหวัง (I)		PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับความต้องการจำเป็น
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์						
1. มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนรู้	3.69	.48	4.87	.34	0.32	4
2. มีช่องทางสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย	3.53	.63	4.82	.40	0.37	3
3. มีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลหรือเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษา	3.32	.62	4.95	.23	0.49	1
4. ระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้ครอบคลุมพื้นที่บริเวณคณะ	3.86	.37	4.90	.30	0.27	5
5. ระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.58	.50	4.97	.16	0.39	2
เฉลี่ย	3.60	.52	4.90	.29	0.37	

จากตารางที่ 4 สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, $S = .52$) โดยระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้ครอบคลุมพื้นที่บริเวณคณะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.86$, $S = .37$) และมีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลหรือเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 3.32$, $S = .62$) ส่วนสภาพที่คาดหวัง พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.90$, $S = .29$) พิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.97$, $S = .16$) และมีช่องทางสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 4.82$, $S = .40$) เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} 3 ลำดับแรก

พบว่า ลำดับที่ 1 คือมีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลหรือเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษา (.49) รองลงมา คือ ระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (.39) และมีช่องทางสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย (.37) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของนักศึกษาและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ จำแนกรายข้อ

รายด้าน	สภาพที่เป็นจริง (D)		สภาพที่คาดหวัง (I)		PNI ^{modified} (I-D)/D	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S		
ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ						
1. ห้องสมุดมีหนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และวารสารวิชาการที่หลากหลายเพียงพอ	3.45	.62	4.94	.27	0.43	2
2. ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และวารสารวิชาการที่ทันสมัย	3.50	.65	4.93	.32	0.41	5
3. ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งเรียนรู้	3.53	.61	4.97	.16	0.41	4
4. ความสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงบริการห้องสมุด	3.34	.73	4.79	.42	0.43	3
5. ห้องสมุดมีสภาพแวดล้อมทั่วไปเหมาะสมกับการเรียนรู้	3.40	.73	4.69	.48	0.38	6
6. มีระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์สะดวกแก่การค้นคว้าข้อมูล	3.23	.81	4.93	.26	0.53	1
เฉลี่ย	3.41	.69	4.88	.32	0.43	

จากตารางที่ 5 สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยศาสตร์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$, $S = .69$) โดยห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.53$, $S = .61$) และมีระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์สะดวกแก่การค้นคว้าข้อมูลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 3.23$, $S = .81$) ส่วนสภาพที่คาดหวัง พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$, $S = .32$) พิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ห้องสมุดมีพื้นที่เพียงพอสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.97$, $S = .16$) และห้องสมุดมีสภาพแวดล้อมทั่วไปเหมาะสมกับการเรียนรู้อมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, $S = .48$) เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} 3 ลำดับแรกพบว่า ลำดับที่ 1 คือมีระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์สะดวกแก่การค้นคว้าข้อมูล (.53) รองลงมา คือ ห้องสมุดมีหนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และวารสารวิชาการที่หลากหลายเพียงพอ (.43) และความสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงบริการห้องสมุด (.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของนักศึกษาและการจัดลำดับ
ความสำคัญของความต้องการจำเป็นด้วย PNI_{modified} ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ จำแนกรายข้อ

รายด้าน	สภาพที่เป็นจริง (D)		สภาพที่คาดหวัง (I)		PNI _{modified} (I-D)/D	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{x}$	S	$\bar{x}$	S		
ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ						
1. ห้องพยาบาลมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการให้บริการ	3.40	.58	4.76	.43	0.40	4
2. โรงอาหารมีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	3.49	.75	4.97	.18	0.43	3
3. ระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า เพียงพอและเหมาะสม	3.18	.63	4.84	.46	0.52	2
4. มีพื้นที่สำหรับให้นักศึกษาและอาจารย์ ได้พบปะแลกเปลี่ยนสนทนาและทำงานร่วมกัน อย่างเพียงพอและเหมาะสม	3.17	.60	4.93	.29	0.55	1
5. สถานที่จอดรถมีเพียงพอและปลอดภัย	3.51	.60	4.78	.42	0.36	5
6. ห้องสุขามีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ	3.64	.56	4.93	.25	0.35	6
เฉลี่ย	3.40	.62	4.87	.34	0.44	

จากตารางที่ 6 สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์
ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง
($\bar{x} = 3.40$, $S = .62$) โดยห้องสุขามีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.64$, $S = .56$)
และมีพื้นที่สำหรับให้นักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ แลกเปลี่ยนสนทนาและทำงานร่วมกันอย่างเพียงพอและเหมาะสม
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.17$, $S = .60$) ส่วนสภาพที่คาดหวัง พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$,
 $S = .44$) พิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า โรงอาหารมีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
($\bar{x} = 4.97$, $S = .18$) และห้องพยาบาลมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.76$,
 $S = .43$) เมื่อพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ด้วย PNI_{modified} 3 ลำดับแรก พบว่า ลำดับที่ 1
คือ มีพื้นที่สำหรับให้นักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ แลกเปลี่ยนสนทนาและทำงานร่วมกันอย่างเพียงพอและเหมาะสม
(.55) รองลงมา คือ ระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า เพียงพอและเหมาะสม (.52) และโรงอาหารมีจำนวน
เพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ (.43) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ของคณะแพทยแผนไทยและแพทย์ทางเลือก
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$, $S = .60$) และด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ

อุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.66, S = .55$) ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 3.40, S = .62$) ส่วนสภาพที่คาดหวัง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.89, S = .30$) และด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.91, S = .27$) รองลงมาคือ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ ($\bar{x} = 4.90, S = .29$) ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.88, S = .32$) และ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ ($\bar{x} = 4.87, S = .34$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า มีค่า PNI^{Modified} อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง .44 เมื่อเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยใน 3 ลำดับแรก พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ (.44) รองลงมาคือ ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ (.43) ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ (.37) และด้านห้องเรียนห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การเรียนการสอน (.34) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ (.44) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะแพทยแผนและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีให้ความสำคัญกับสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ ซึ่งควรนำไปพิจารณาปรับปรุงอย่างเร่งด่วนให้ตรงตามความต้องการของนักศึกษา เช่น มีพื้นที่สำหรับให้นักศึกษาและอาจารย์ได้พบปะ แลกเปลี่ยนสนทนาและทำงานร่วมกันอย่างเพียงพอและเหมาะสม ระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า เพียงพอและเหมาะสม โรงอาหารมีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ ห้องพยาบาลมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการให้บริการ สถานที่จอดรถมีเพียงพอและปลอดภัย และห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอ สะอาด และถูกสุขลักษณะ เป็นต้น ทั้งนี้ผลจากการศึกษาสภาพจริงพบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมกายภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{x} = 3.40, S = .62$) สอดคล้องกับการศึกษาของเมษา นวลศรี และคณะ (2564) ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมีความจำเป็นเร่งด่วนที่มหาวิทยาลัยควรดำเนินการปรับปรุง ได้แก่ สถานที่ติดต่อประสานงานมีความสะดวกสบาย มีการจัดหาห้องพักให้แก่นักศึกษาเพียงพอกับความต้องการ มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลให้แก่นักศึกษา มีร้านค้า โรงอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ให้บริการอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ในบางประเด็นคณะแพทยแผนและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีมีการดำเนินการร่วมกับมหาวิทยาลัยแล้วแต่อาจจะยังไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษา

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่สอง คือ ด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศ (0.43) ได้แก่ มีระบบฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์สะดวกแก่การค้นคว้าข้อมูล ห้องสมุดมีหนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และวารสารวิชาการที่หลากหลายเพียงพอ ความสะดวก รวดเร็วในการเข้าถึงบริการห้องสมุด ห้องสมุด มีพื้นที่เพียงพอสำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ ตำรา สิ่งพิมพ์ และวารสารวิชาการที่ทันสมัย และห้องสมุดมีสภาพแวดล้อมทั่วไปเหมาะสมกับการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของจินตนา ทองเพชร และคณะ (2563) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล พบว่าปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ห้องสมุดมีวารสารทางวิชาการ หนังสือ รายงานวิจัยทันสมัยเพียงพอ มีระบบอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลในการสืบค้น ดังนั้นคณะแพทยแผนและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักศึกษาซึ่งพิจารณาจากผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงด้านห้องสมุด หนังสือ ตำรา ข้อมูลสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41, S = .69$)

3. ผลจากการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม คือ ด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ (.37) ได้แก่ มีอุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนักศึกษา ระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีช่องทางสำหรับการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ และระบบอินเทอร์เน็ตใช้งานได้ครอบคลุมพื้นที่บริเวณคณะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในช่วงสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด 19 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้มีการเปลี่ยนแปลงไป อาจารย์ผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนออนไลน์มากขึ้น ในส่วนผู้เรียนจึงมีความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนและการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมและมีคุณภาพในการใช้งานมากขึ้นเช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของเมษา นวลศรี และคณะ (2564) ที่พบว่า ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษาต้องการให้มี Wifi ครอบคลุมพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ห้องปฏิบัติการ เครื่องคอมพิวเตอร์มีความทันสมัย และเพียงพอต่อการทำงาน สอดคล้องกับบุญเลี้ยง ทุมทองและประทวน วันนิจ (2565) ที่ระบุว่าความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพสูงและสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์อื่น ๆ ผ่านเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง ทำให้มีการพัฒนาเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อใช้งานบนอุปกรณ์เหล่านี้จำนวนมาก ซึ่งอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลและการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ส่งผลให้รูปแบบการเรียนรู้เปลี่ยนไป เป็นการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน ไม่มีข้อจำกัดด้านอายุ สถานที่ เวลา ดังนั้นคณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี ควรปรับปรุงด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ควรมีการพิจารณานำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการจัดสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการจำเป็นของนักศึกษา โดยเฉพาะประเด็นที่นักศึกษามีความต้องการจำเป็นใน 3 ลำดับแรก
2. ควรมีการศึกษาวិเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น จัดลำดับความสำคัญของสาเหตุและวิเคราะห์หาวิธีการปรับปรุงแก้ไขตามสาเหตุของความต้องการจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2560.
- จินตนา ทองเพชร และคณะ. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทักษะการเรียนรู้โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติ การพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล,” วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. 21, 41 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563): 41-53
- บุญเลี้ยง ทุมทอง และประทวน วันนิจ. “การศึกษาในยุคการเปลี่ยนฉัพล้นทางดิจิทัล (Digital Disruption) และผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาไทย,” สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.). 28, 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2565): 1-13.

เมษา นวลศรี และคณะ. “การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์,” *Journal of Roi Kaensarn Academi.* 6, 6 (มิถุนายน 2564): 34-51.

วรรณิ์ แกมเกตุ. *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน,สำนัก. *สถิตินักศึกษา*. (ออนไลน์) 2566 (อ้างเมื่อ 7 สิงหาคม 2566). จาก<http://www.apr.ubru.ac.th/>.

สุวิมล ว่องวาณิช. *การประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

Yamane, T. *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. Harper and Row: New York, 1973.